

Guillem

El pare no trobarà forces per entrar a identificar el seu fill

Guillem Agulló i Salvador va ser assassinat a Montanejos (Alt Millars) la matinada de l'11 d'abril del 1993. Era nedador. Antifeixista. Antiracista. Independentista. Tenia divuit anys. El cas va sotragar i marcar una generació sencera de joves. Guillem Agulló ha esdevingut un símbol de llibertat.

La seva mort és un esgarriós exemple de la impunitat amb què actua el feixisme, sota la protecció de les forces policíiques i del sistema judicial, i amb la vergonyosa complicitat d'una premsa capaç de manipular la realitat fins a l'extrem de presentar la víctima com a botxí. *Guillem*, la novel·la documental escrita per Núria Cadenes, que s'ha immers en el sumari del cas, en els diaris de l'època, en els records de la família i amics del Guillem, ens submergeix en una València amb urpes, on les hòsties volen com si fossin part del decorat?, i denuncia l'intent de soterrar viva una família. Assejant-los. Calumniant-los. Posant-los a la diana del seu odi amb pintades als carrers i pancartes de «Guillem jòdete» als estadis de futbol. Us n'ofereix un fragment.

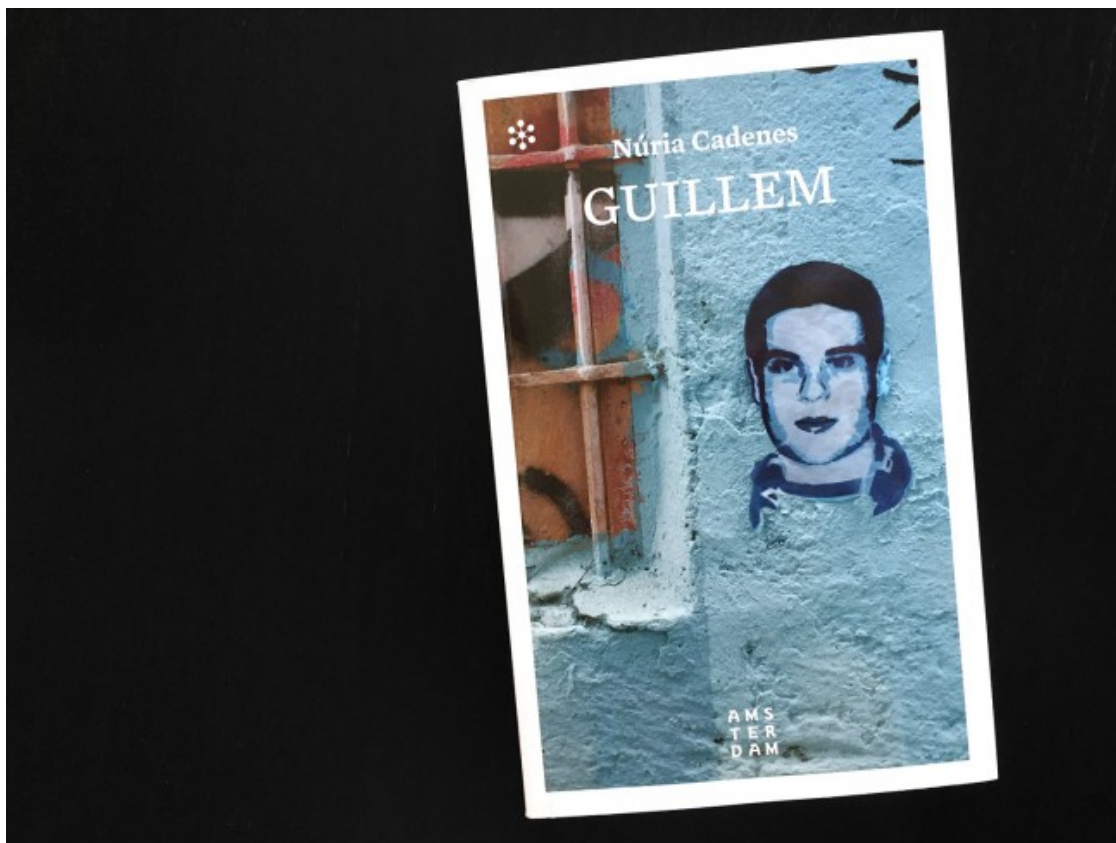

Foto: Catorze

mare: «Va, Guillem, va, que ja està tot. Va, Guillem. Guillem. I que li veien un tall ahí. Començà a fer-

se-li ple de sang ahí, tota la samarreta banyada. Però no pensaven que l'hagueren matat. Va, alça't, que ja està, que ja se n'han anat, va. Un dels amics, que li diuen Rafa, l'agarrarà. I es morí al seu braç.

«[Silenci]».

[...]

És el pitjor diumenge del món. Els pares del Guillem són dins d'un cotxe, camí de Castelló, de l'hospital, de l'evidència. Condueix un amic. I els acompanya. Tampoc no dormirà aquesta nit. Fan tot el trajecte en silenci. Què pots dir, quina banalitat, quan t'han matat un fill?

Callen.

Tot sembla irreal, borrós, impossible. És antinatural. La mare té els ulls perduts a la finestra i no veu res. El pare els tanca estones llargues per no mirar. A fora, la vida fa el seu curs, impassible: hi ha el sol i aquells núvols que dibuixen formes i gent que parla a la benzinera, i que riu, fins i tot, un televisor encès, el vol escandalós d'un estol de pardals: com pot ser? Que no ho veieu, que no ho sabeu, que Guillem és mort? Què hi feu, aquí, tots, com si res? Carme, què hi fan?

Quan seran a Castelló, el pare no trobarà forces per entrar a identificar el seu fill, que ja no ho és, que n'és la forma, que me l'han mort, que jo no puc. I es quedarà a fora. Mig recolzat en alguna banda. Esquinçat per dins. Esperant que surti la Carme. Només això. Que torni la Carme. Però se li acostarà aquell guardiacivil amb l'uniforme de guardiacivil i la veueta de guardiacivil i li dirà, sense que vingui a tomb, que la mort del Guillem ha estat una baralla entre amics. Això li dirà. En castellà: una riña entre amigos. I que són coses que passen contínuament. Fins i tot entre membres del cos.

Del cos? De quin cos? El cos és allà, amb sa mare, allà, amb el fred que fa.

Això li hauria d'haver respost, pensarà després el Guillem Agulló i Lozano, pare del Guillem Agulló i Salvador. O preguntar-li que què hi fot, aquí, que què pretén: Ja heu detingut els assassins del meu fill?

Però és que no podies. Si amb prou feines posaves un peu darrere de l'altre. Amb prou feines tot.

Sí. Però hauria d'haver

No podies.

Guillem (<https://www.nuriacadenes.cat/guillem-nuria-cadenes/>)

© dels textos: Núria Cadenes, 2020

© d'aquesta edició: Ara Llibres